

Diakonian historia Pälkäneellä

Jari Kemppainen 28.8. 2022

Seurakunnan olemukseen on alusta asti kuulunut diakonia. Jeesuksen opetuksen ja esimerkin mukaan kristilliseen elämäntapaan on aina kuulut lähimmäisen rakkaus ja palvelu niin seurakuntalaisten kuin työntekijöiden toimesta.

Suomessa seurakunta ja kunta olivat pitkään sama toiminnallinen ja hallinnollinen yksikkö. Seurakunta hoiti köyhien ja sairaiden hoidon. Diakonian tehtäviä hoitivat seurakuntalaiset, seurakunnalliset luottamushenkilöt, papit, suntio ja erityisesti tehtävä kuului seurakunnan lukkarille. Hän toimi piirilääkärin apuna ja rokottajana. Kun Pälkäneen kunta perustettiin 1886 sosiaalityön ja terveyden huollon tehtävät hoidettiin aluksi yhdessä kunnes seurakunnan ja kunnan tehtävät eriytyivät.

Pälkäneen diakoniayhdistys 1906-1917

14.10.1906 perustettiin Pälkäneen diakoniayhdistys. Siihen liittyi heti 40 jäsentä ja jo v. 1907 jäseniä oli 60. Suunnittelemaan seurakunnan diakoniaa valittiin ensimmäiseen diakoniatoimikuntaan rouva Elli Wallinheimo, neidit Admiina Tammlander, Hulda Salo, Julia Metsiö, rouva A. Lehtinen, rouva Alma Ridderdorg, suntio Kalle Mäkinen, talollinen Juha Jussila, opettaja J.F. Wuori (sihteeri), pastori J.W. Wallinheimo (pj) ja suutari Aaro Wiitanen. Rahastonhoitajaksi valittiin Helena Blåfield. Käytännössä Diakoniayhdistyksessä toimivat samat henkilöt kuin lähetysyhdistyksessä. Pälkäneellä diakonia ja lähetys on kulkenut läheisessä yhteydessä.

Diakoniayhdistyksen tehtävänä oli diakonissan palkkaaminen ja varojen kerääminen diakonissan tekemälle työlle. Yhdistys toteaa, että Pälkäneelle tulee saada diakonissa, jonka olisi lohduttajana ja sairaanhoitajana avun tarvitsijoille. Joka kylään määrättiin henkilö keräämään varoja. Aluksi yhdistyksen jäsenmaksu oli 10 penniä (0,47 €) ikävuodelta ja 10 penniä vuodessa.

Yhdistys kääntyi Sisälähetysseuran Sortavalan diakonialaitoksen puoleen saadakseen diakonissan Pälkäneelle. Laitos lähetti tammikuun alusta 1907 Pälkäneelle ensimmäisen diakonissan, neiti Olga Henrikssonin.

Yhdistyksen tehtävä oli maksaa diakonissan palkka, aluksi 500 mk (2539€) vuodessa, kustantaa hänelle kalustettu asunto ja polttopuut, maksaa Sortavalan laitokselle jäsenmaksu 25 mk ja diakonissan työkyvyttömyys- ja eläkemaksu 50 mk vuodessa. Sen lisäksi diakoniayhdistys hankki kaikki sairaidenhoitotarvikkeet. Diakonissa sai myös 1 markan ruokarahan päivältä vieraillessaan köyhissä kodeissa, varakkaiden perheissä hänelle tarjottiin aterioita. Jäsenmaksujen lisäksi varoja tähän kerättiin joka vuotisilla diakoniajuhlilla, iltamilla, kirkkotilaisuuksilla, kuusijuhlissa ja yhteisillä myyjäisillä lähetystyön kanssa. Juhlissa vierailivat naapuriseurakuntien papit ja myös Sortavalan diakonissa laitoksen johtajatar Jenny Ivalo.

1909 päätettiin käynnistää työ- eli ompeluseura kylillä diakonian hyväksi. Työseuroissa valmistettiin vaatteita sairaille ja köyhille, myyjäisiin tuotteita, pidettiin puheita ja esitelmiä, luettiin kirjallisuutta diakoniasta ja kerättiin varoja. Työseura kokoontui kerran kuukaudessa kuukauden 1. maanantaina. Ensimmäinen työseura pidettiin 7.2. 1910 klo 16 Tommolan pappilassa.

Valtio eli Suomen keisarillinen senaatti tuki diakonissan palkkausta 250 mk (1669 €) vuodessa 10 vuoden ajan. Kunnalta anottiin 250 mk avusta kerätystä viinaverosta, joka lopulta

myönnettiin. Seurakunnalta anottiin 100 mk avustusta, kirkkoneuvosto oli avustuksen kannalla, mutta kirkonkokous ei kannattanut varojen myöntämistä. Kokouksessa väitettiin, että köyhälistöllä ei ole diakonissasta mitään hyötyä, sillä hänellä ei ole tarpeellista nöyryyttä ja auttavaisuutta niitä kohtaan, jotka olivat eniten avun tarpeessa. Asiaa saatetaan uudelleen harkita, jos saadaan nöyrämielisempi diakonissa. Seurakuntalaiset mielsivät diakonian ja diakonissan työn olevan tarkoitettu vain varakkaita varten. Vähitellen diakonian tullessa tutuksi seurakuntalaisten mielet lämpenivät diakonialle.

Monet varakkaat seurakuntalaiset testamenttasivat tai lahjoittivat varojaan yhdistyksen hyväksi. Näistä varoista muodostettiin diakoniarahastoja. Varoja saatiin mm Alma Ridderborgin, Aurora ja Helana Blåfieldin, Limonin ja Kalle ja Alma Hiissan rahastoista.

Mitä diakonia oli ja mitä diakonissa teki?

Käytännössä hän oli kiertävä kotisairaanhoidaja kunnassa sekä työpari kunnan lääkärin kanssa. Esimerkiksi kun lääkäri oli poissa, diakonissa ei voinut pitää lomaa tai vapaata. Kunnanlääkäri kutsuttiin diakoniajohtokunnan jäseneksi, jolloin hänen kanssaan voitiin paremmin organisoida tehtävää.

Ensimmäisenä vuotenaan 1907 diakonissa Henriksson oli käynyt 110 sairaan luona 389 kertaa sekä 11 tapauksessa hoitanut 70 vuorokautta pitempiaikaista sairasta. Toiseksi toimintamuodoksi muodostui vähitellen köyhien auttaminen.

1910 yhdistys päätti, että kun vaivaistalossa eli vanhainkodissa on useita vanhoja ja sairaita, tulee diakonissan vähintään kerran kuukaudessa käydä heitä katsomassa.

Samana vuonna yhdistys alkoi selvittää sairaanhuoneen eli sairaiden vastaanottotilan perustamista.

Seurakuntalaisia kehoitettiin luopumaan hautajaisten kuihtuvista suruseppelistä ja lahjoittamaan rahat mieluummin sairaiden ja köyhien hoitamiseen yhdistyksen kautta.

1911 hankittiin diakonissalle puhelin.

1912 alettiin jakaa rahastojen koroista jouluavustuksia noin 10-25 mk avustettava.

1913 päätettiin, että diakonissa tekee kerran kuukaudessa kiertomatkan Onkkaalan ulkopuolelle, silloin kun sairaidenhoito ei häntä estä. Tällöin hän voi syrjäkulmilla ja takamailla etsiä sairaita ja puutteenalaisia sekä tutustua heidän tilaansa sellaisissa kodeissa, joista ei muuten heistä tietoa saada. Näin käynnistettiin etsivä diakoniatyö. Samalla päätettiin, että diakonissa voi jakaa diakonia-avustuksia. Avustusmääräraha oli 50 mk (234€) vuodessa. Avustuksista päättävät diakonissa ja rahastonhoitaja yhdessä. Niille joiden diakonissa huomaa olevan jatkuvan avun tarpeessa on ilmoitettava piirimiehelle, jotta hän huolehtii vaivaishoitohallitukselta avun saamisen. Näin diakonia oli hätäensiapua kuten nykyäänkin.

Työseuran pitopaikoissa ilmeni kilpailua tarjoiluista, siksi 4.5.1914 tehtiin päätös, joka on sakon uhalla noudatettava ikimuistettavasti: Ompeluseuran kokouksessa ei saa tarjota muuta kuin 2 kuppia kahvia, teetä tai mitä kukin haluaa sekä yhtä lajia leipää sen kanssa!

1916 hankittiin yhdistykselle vähittäismaksulla polkupyörä diakonissan matkoja varten. Aiemmin talot olivat hakeneet hänet hevosella tai hän oli kulkenut jalan sairaiden luokse.

Diakoniayhdistys päätettiin lakkauttaa 15.1.1917, koska diakonia siirtyi vuoden 1917 alusta seurakunnan toiminnaksi ja rahoittamaksi. Diakoniayhdistyksen toiminta oli vaatinut jäsenilta suurta aktiivisuutta ja sitoutuneisuutta. Toiminta oli onnistunut ja

päämäärä saavutettu, sillä distys oli pystynyt järjestämään ja rahoittamaan Pälkäneen sairaanhoidon 10 vuodeksi.

Seurakuntadiakoniaa 1917 alkaen

Diakoniatoiminnan johtokuntaan valittiin kirkkoherra Kaarlo Warmavuori (pj), pastori Otto Edvard Lahtinen, neiti Elina Lehtinen, emäntä Ulla Mustala, suntio Kalle Mäkinen, opettaja Pauli Korppoo (sihteeri), Eetu Saarni. Taloudenhoitajaksi valittiin neiti Dagmar Blåfield. Varajäseninä olivat rouvat Ida Salminen ja Sanni Björkman sekä kiviseppä Juha Salo.

Seurakunnan diakoniatyöntekijäksi päätettiin pyytää Sortavalan diakonissalaitokselta Hilja Heinonen, joka oli toiminut jo diakoniayhdistyksen palveluksessa.

1917 päätettiin, että kylien diakoniatoimikuntien jäsenet kehottavat kyläläisiä kasvinviljelyyn diakonian hyväksi, että järjestetään Raamatunselityksiä kylillä, että toimikunnan jäsenet käyvät sairaiden ja apua tarvitsevien luona, että jokaiseen piiriin hankitaan keräyslipas ja että diakonissalle tarjotaan ruoka hänen vieraillessaan kylillä. Lisäksi kylille valittiin henkilö, joka välittää diakonissalle tiedon apua tarvitsevista.

Diakoniajohtokunta järjesti edelleen diakoniajuhlia ja iltamia, uutena kohteena köyhien kansakouluoppilaiden tukeminen. Sisällissodan jälkeen ajankohtaiseksi tuli orpolasten tukeminen ja auttaminen. Diakoniajohtokunta ajoi aktiivisesti orpokodin perustamista Pälkäneelle. Samalla käynnistettiin nuorten päivien järjestäminen eli seurakunnallinen nuorisotyö. Nuorilla tarjottiin vaateapua: nuoret saivat hakea vaatteita työ- ja ompeluseuroista. Näin seurakunnallisen diakonian uudeksi kohteeksi nousivat lapset ja nuoret.

Seurakunnan diakonia sai uuden lahjoituksen, kun Kustaa ja Aurora Pietilä Ruokolasta testamenttasivat osan omaisuudestaan diakonialle.

Välikirja

Sortavalan Diakonitarlaitoksen ja *Palkkaan/Seurakunnan*
diakonaalitiimin seurakunnan — *yhdistyksen* välillä.

1. Sortavalan Diakonitarlaitoksesta annetaan diakonitar *Palkkaan*
seurakunnan, *yhdistyksen* palvelukseen jossa hänen työnsä tulee
olemaan etupäässä seurakunnallista vaivaishoitoa ja sairashoitoa.

2. Diakoniatyötä *Palkkaan* seurakunnassa johtaa ~~kirkon~~ *neuvosto* — ~~kirko-~~
~~neuvoston~~ — kirkkokokouksen (~~seurakunnan~~ *valtuuston*), — ~~tarhoitusta varten perustetun~~ *yhdistyksen*
diakonaalitiimin asettama *johtokunta* johon kuuluu myöskin naisjäseniä, ~~tai~~
joka valitsee jonkun siihen soveliaan naisen diakoniatyön neuvottelijaksi, jonka puoleen diakonitar voi
tarpeen tullen kääntyä. *Toimikunnassa* on *toimeenpaneva johtaja*, joka suunnittelee, avustaa ja tarkastaa
diakonittaren tointa.

3. Diakoniatyö *johtokunta* pitää huolta siitä, ettei diakonitarta rasiteta ylellisellä kävelyllä ja pitempi-
aikaisella valvomisella; että diakonitar, mikäli mahdollista, saa yhden lepopäivän viikossa; että diakonitar,
palkkaa vähentämättä, saa joka vuosi yhden kuukauden loma-ajan, mieluummin kesällä, ja että, jos diako-
nitar sairastuu kulkutaudin aikana sairaita hoitaessaan, hänelle, palkkaa vähentämättä, toimitetaan hoitoa ja
lääkkeitä diakoniarahaston kustannuksella, samoin myöskin lyhempiä aikaisen tilapäisen sairauden sattuessa.

4. *johtokunta* hankkii diakonittarelle sairashoidossa tarvittavat työkalut, side- ja kääreaineet y. m.
Niinikään hänelle valmistetaan joku mahdollisuus säällättävissä tapauksissa saada hoidettavilleen välttä-
mättömintä lääke-, ruoka- ja vaatetusapua.

5. Palkkaa maksetaan diakonittarelle, paitsi kalustettua huonetta polttopuineen, Smk. *600*
vuodessa kuukausittain, joka palkka, jos sama henkilö on palvellut seurakunnassa 5 vuotta, korotetaan
10 %:lla pohjapalkasta ja 10 ja 15 vuoden perästä samalla määrällä.

6. Matkakustannukset kunkin diakonittaren ensi kerran paikkaansa tullessa suoritetaan
Palkkaan seurakunnan — *yhdistyksen* diakoniarahastosta. Matkakustannuksista
Palkkaan seurakunnan sisällä suoritetaan diakonittarelle korvausta *kuin* ~~kuin~~ *vuotui-*
sella määrällä — laskun mukaan.

7. Järjestyssääntöjen 18 ja 19 §:n mukaan suoritetaan *600* *1917*
seurakunnan — yhdistyksen diakoniarahastosta Sortavalan Diakonitarlaitokselle vuosittain 75 markkaa.

8. Tämä sopimus on voimassa alkaen *15* päivästä *Helmi* kuuta v. *1917* ja päättyy
kaksi kuukautta sen jälkeen kuin se jommaltakummalta puolelta on irti sanottu. Irtisanominen toiminta-
paikasta ilmoitetaan suoraan laitokselle.

Muist. Diakonittaren palkka maaseudulla on vähintään 600 mk. vuodessa. Palkankorotus 5, 10 ja 15 vuoden pe-
rasta 10 % pohjapalkasta. Jos jossakin tarjotaan täysihoito, arvioidaan se asianhaarain mukaan rahaksi.

Sortavalan Diakonitarlaitoksen puolesta:

Jenny Tuvala
Palkkaan

Pöytäkirjantarkastaja
diakonaalitiimin
seurakunnan — *yhdistyksen* puolesta:

N. Wärmäläinen

Pauli Korppi

Seurakunnan toiminnan tueksi 12.2.1916 päätettiin perustaa Pälkäneen ompeluseuraniminen yhdistys köyhien ja sairaiden avustamiseksi yksityisellä hyväntekeväisyydellä. Yhdistys hankkii vaatteita ja varoja neulomalla, myyjäisillä, jäsenmaksuilla ja kolehdeilla. Jäsenmaksu 1 markka vuosi tai kertamaksu 25 markkaa. Jäseniä oli aluksi 28 ja lopulta 42.

Avustuksia annettiin mm. kansakoululle lisäravinnon hankkimiseen, lapsille vaatteita, yksinäisille vanhuksille ja puuteenalaisille perheille varoja puiden, maidon ja ruuan hankkimiseen Vuosina 1923-1924 avun kohteena olivat vastasyntyneiden lasten vaatettaminen.

Diakoniaseurakunta seurakuntalaisten varassa.

Vuosina 1929-1948 seurakunnalla ei ollut diakonissaa. Diakonian tehtävät hoiti papisto, kanttori, suntio ja seurakuntalaiset. Merkittäväksi toimijaksi nousivat kinkeripiirittäin organisoidut diakoniatoimikunnat ja diakoniapiirit. Oman kylän väki tunsivat hyvin kyläläiset ja avuntarpeessa olevat. Diakoniaseurakunta toteutui erinomaisesti 20 piirissä. Toiminta on jatkunut edelleen 2020 luvulle osassa kinkeripiireistä.

Diakonian virka-pakollinen seurakunnan virka

Vuonna 1944 tuli voimaan kirkkolain muutos, jonka mukaan jokaisessa seurakunnassa tulee olla diakonianvirka.

Vuonna 1949 seurakunta palkkasi 20 vuoden tauon jälkeen diakonissan, pälkäneläisen Vieno Aspilan, Helsingin diakonissalaitoksen kautta.

Vuonna 1950 kirkkoneuvosto hyväksyi diakonissan ohjasäännön, jossa määriteltiin täsmällisesti diakonissan tehtävät: huolenpito hengellisen ja aineellisen avun tarpeessa olevista sekä ruumiillisen hoidon tarpeessa olevista. Diakonissalla oli selkeästi kaksi tehtävää; hengellinen sisälähetystoiminta ja terveydenhoitoon

liittyvät tehtävät. Seurakuntalaisia alettiin valmentaa ja kouluttaa tehostamalla kylien diakoniatoimikuntien toimintaa.

1950 alettiin pitää lähimmäisen päivän jumalanpalvelusta syyskuun ensimmäisenä sunnuntaina, vuonna 1951 siitä muodostui vanhusten kirkkopyhä, jota edelleen vietetään.

1950-1960 luvulla diakonissan työ muuttui enemmän yleiseksi seurakuntatyöksi. Diakonissa Elvi Salolta on säilynyt kaksi päiväkirjaa, jossa hän kertoo päivittäin työstään 1957-1965. Kotikäynnit ovat merkittävässä asemassa, (700 käyntiä, joissa on tavattu noin 1000 ihmistä), mutta mukaan ovat tulleet pyhäkoulut, tyttökerhot, lasten leirit ja nuorten illat, lähetyspiirit, seurakuntaillat. Hauska yksityiskohta päiväkirjoissa on, kun Salo kertoo polkupyörämatkansa kilometrit kylille. Salo liikkui kotikäynneillä myös omalla mopolla ja linja-autolla, jos se on mahdollista.

Vuoden 1972 kansanterveyslaki mullisti diakoniatyön, kun kotisairaanhoido siirtyi kuntien hoidettavaksi.

Diakoniatyöntekijästä tuli selkeämmin seurakuntien työntekijöitä, ja virkistystoiminta ja hengellinen ulottuvuus korostuivat.

1970-luvulla diakoniatilaisuuksien määrä kasvoi, mukaan tulivat diakonialeirit ja -retket. Vanhusten kerho kokoontui säännöllisesti Onkkaalassa Kostiakodilla, Sappeessa kodeissa sekä Laitikkalan koululla ja Säästöpankin kerhuhuoneella.

Diakoniakylätoimikunnat toimivat edelleen aktiivisesti.

Kotikäynneillä tavattiin edelleen 1000 henkilöä, joista vanhuksia oli suurin osa, noin 700-900 vuosittain. Diakonissa piti jokapäivä kotivastaanottoa klo 8-9, jolloin seurakuntalaiset soittivat tai kävivät hänen luonaan. Kohtaamisissa näkyi yksinäisyys sekä henkinen ja hengellinen hätä. Sairaanhoidon liittyviä tehtäviä

olivat edelleen vanhusten ja sairaiden kuljetus apteekkiin lääkäreille, laborotarioon ja sairaahoihin sekä sairaiden neuvonta.

1980 luvulla toimintaa toi muutoksen seurakuntatalon rakentaminen 1979.

Tällöin käynnistettiin Olopäivät, joihin osallistui 50-90 henkeä. Myös Äiti-lapsi piiri aloitettiin nuorisotyön kanssa. Diakonissa käynnisti kolme kertaa viikossa vastaanoton seurakuntatalolla, jossa kohdattiin vuoden aikana noin 100 seurakuntalaista, mutta edelleen suurin osa ihmisistä kohdattiin kodeissa, 700-800 vuodessa. Vanhusten kerhoa alettiin pitää vanhainkodissa. Vanhusten toiminnan rinnalle nousivat sururyhmät, mielenterveystyö ja päideongelmaiset. Näkövammaisten kerhoa pidettiin yhdessä Luopioisten srkn kanssa. Yhteistyö kunnan sosiaalityön ja terveydenhuollon kanssa oli aktiivista.

1990-luvulla toiminta jatkui pitkälti entisen kaltaisena.

Johtokunnassa pohdittiin uusien vastuunkantajien ja nuorten saamista mukaan toimintaa. Vuosikymmen alun lama tuntui diakoniassa; syrjäytyminen näkyi ruoka-avun ja taloudellisen avun lisääntymisessä. Pakolaistilanne heijastui myös Pälkäneelle. Diakoniapiirit ja vanhustenkerhot kylillä alkoivat hiljentyä. Toiminta siirtyi aiempaa enemmän Onkkaalan. Uutena toimintamuotona olivat Pilisteveren ystävyysseurakunnan ja Valko-Venäjän Tsernoby-lasten tuleminen. Myös Joulun lapsi pakettitalkoot keräsivät hyvin lahjoittajia ja talkoolaisia. Diakonissan työ oli suureksiosaksi vanhus- ja mielenterveystyötä sekä tehtäviä sairaiden ja surevien parissa.

Pälkäneen diakonissat

1. **Olga Maria Henriksson 1.1.1907- 25.3.1909.** Syntynyt Tampereella 20.1.1883. Henriksson palasi Pälkäneelle 3.12.1911 Porista ja meni naimisiin 20.11.1911 Laitikkalan Tanilan metsänhoitaja Karl Elis Eugen Ridderborgin kanssa. Miehen kuoltua 1926 hän toimi sairaanhoitajana Onkkaalassa, kunnes muutti Hämeenlinnaan 1938.

Sairaanhoitaja **Ellen Kuosmanen** Simpeleeltä, toimi viranhoitajana 25.3. -19.9.1909. Koska häneltä puutui diakonissan tutkinto, häntä ei voitu valita vakituiseen virkaan.

2. **Ida Oksala 1.10.1909- 22.9.1912,** Kymenlaaksosta.

Koska Sortavalan diakonissalaitoksella ei ollut tarjota valmista diakonissaa, lähetti laitos opiskelujen loppuvaiheessa olevan nuoren, opiskelija **Anna Salmen** tehtävään 1912-1913

3. **Hilja Heinonen 1913/14-1928.** Samaan aikaan Sortavalasta tuli ensimmäinen diakonissa Maria Soitto Luopioisiin.
4. **Vieno Annikki Aspila, myöh. Herranen 1.6 1949.-15.7.1951.** s. 11.9.1920 Pälkäneen Vimussa. Helsingin diakonissalaitos. Tuli Helsingin Kallion srksta ja siirtyi Helsingin pitäjän srk. Vieno palasi 1984 Pälkäneelle ja toimi aktiivisesti seurakunnassa. Haudattu Tommolan hautausmaahan.
5. **Martta Sylvia Pääkkönen 1.1.1952- 1.8. 1954.** s 28.7. 1917 Hiitolassa. Tuli Pälkäneelle diakonialaitos Betelistä Lahdesta, siirtyi 1.7.1959 Pylkömäen srk.
6. **Liisa Taipale 1.1.-30.4.1955.** Lahden diakonialaitos.
7. **Lyyli Annikki Nikku 15.7.1955.- 10.1.1957** s. 18.5.1925 Nuijamaalla. Järvenpään seurakuntaopisto. Tuli Simpeleen srk:sta, siirtyi Turun Mikaelin srk.
8. **Elvi Eriika Salo 1.7. 1957- 5.9.1965.** s. 31.7. 1923 Viljakkala. Järvenpään seurakuntaopisto. Tuli Pirkkalan srk:sta, siirtyi 16.9.1965 Ylihärmän srk.
9. **Marja-Liisa Annikki Nätkin, myöh. Sippola 2.11. 1966 - 31.12.1976.** s. Ruovedeltä. Tuli Lahden diakoniaopistosta, siirtyi Tampereen Viinikan srk.

1977 diakonianviranhaltijan tehtäviä hoitivat diakonissa Vieno Herranen 1.1.-30.4., opiskelija Kaija Aspila 6.6.-15.8., apuhoitaja Pirkko Halmes 3.10.-31.12.

10. Pirjo Aulikki Perander 1.7.1978- 31.7. 1981. s. Lohtaja. Porin diakoniaopisto. Lähti lähetystyöhön Japaniin 1982.

11. Suvi Johanna Antila, myöh. Pitkänen 1.8. 1981-1.11.1990. s. Lappee. Porin diakoniaopisto. Tuli Tampeerelta ja siirtyi sairaanhoitajaksi Kaivannon sairaalaan.

12. Virpi Anneli Kangasniemi 14.1.1991 alkaen. s. Mouhijärvi

Seppo Lahtinen toimi diakonityössä 2000-luvun alussa